

ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

THE DIGITAL SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA KHON-KAEN 4

เมทินี ดงเรืองศรี^{1,*} และพระครูธรรมมาภิสมัย²

MATINEE DONGRUANGSRI^{1,*} AND PHRAKHRUDHAMMABHISAMAI²

^{1,2}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

^{1,2}Mahamakut Buddhist University Isan Campus.

*Corresponding Author E-mail: oum.314@gmail.com

บทความวิจัย (Research Article)

Received 26 July 2024, Revised 25 October 2024, Accepted 16 November 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 176 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะด้านการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของสถานศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43) ด้านทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กรดิจิทัล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) และด้านทักษะการแก้ปัญหาด้านดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) ด้านทักษะการพัฒนาการรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) และด้านทักษะการจัดการความรู้และประสบการณ์เพื่อบริหารองค์กรดิจิทัล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24) และ ทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์กรดิจิทัล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20) 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีเพศต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ดิจิทัล, ทักษะดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study The Digital skills of school administrators under the primary education service area Khon-Kaen 4,2) to compare The Digital skills of school administrators under the primary education service area Khon-Kaen 4, is classified by gender, educational qualifications, and work experience. The target group was 176 school administrators. The research tools include questionnaires. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance. The research results showed that 1) The Digital skills of school administrators under the primary education service area Khon-Kaen 4., the overall average was equal to 4.30. When considering each aspect, it found that analytical thinking skills in the use of digital by school administrators (average equal to 4.43), human resource management skills in digital organizations (average equal to 4.30), and digital problem-solving skills and laws in digital literacy (average equal to 4.30) and information technology development skills (average equal to 4.25) and knowledge management skills and experiences to manage digital organizations (average equal to 4.24) and skills in evaluating digital organization operations. (The average is 4.20) 2) Results of comparing The Digital skills of school administrators under the primary education service area Khon-Kaen 4, with different genders, different educational levels, and different work experiences. There are no various opinions. Statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: digital, digital skills, school administrators

1. บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาในสถานศึกษาของประเทศไทยทั้งในระบบหรือนอกระบบการศึกษาเป็นการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ยุคดิจิทัล” ซึ่งมีความสำคัญต่อองค์กรในระดับต่างๆ รวมถึงการบริหารจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับให้เข้ากับยุคดิจิทัล ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการนั้นได้มีนโยบายและจุดเน้นในเรื่องการเตรียมคนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยให้ทุกหน่วยงานในสังกัดปรับปรุงแผนปฏิบัติของระบบราชการ ตามนโยบายของรัฐบาลโดยให้มีการจัดทำฐานข้อมูลให้ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย ใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานทั้งระบบเน้นการเรียนรู้และการบริหารจัดการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563 : ออนไลน์) โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะและทักษะที่โดดเด่นและ แตกต่างไปจากผู้บริหารสถานศึกษายุคก่อนๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาคุณลักษณะและทักษะที่สอดคล้องกับผู้เรียนเพื่อจะได้รับมือและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมท้าทายและสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและนักเรียน ให้เกิดความร่วมมือในการเรียนรู้ คิดค้น สร้างสรรค์และพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ สักัญญา แซ่มซ้อย (2562)

เนื่องจากสังคมการศึกษาปัจจุบันได้เข้าสู่การเป็นสังคมฐานความรู้ซึ่งคนในสังคมจะต้องเป็นแรงงานที่ใช้ความรู้ในการทำงาน (Knowledge worker) ซึ่งมีคุณลักษณะสำคัญ คือ เป็นบุคคลที่พร้อมเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นทักษะที่ควรมีของคนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะการรู้สารสนเทศ เป็นต้น นอกจากนี้รัฐบาลไทยได้มีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์นำพาประเทศไทยไปสู่โมเดลประเทศไทย 4.0 โดยให้ความสำคัญในการปรับปรุงโครงสร้างโทรคมนาคมและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงมีอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ของประเทศให้มากที่สุดเพื่อเป็นฐานการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมด้วยนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการบริหารการศึกษา ที่เป็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้วยกระบวนการที่หลายคน เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาทุกด้านจนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถ

พัฒนา ตนเอง พัฒนาอาชีพพัฒนาสังคม ให้ดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปด้วยความสงบสุข อีระ รุญเจริญ (2553) โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำหลักและองค์ความรู้ที่ตนเองนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เข้ากับเทคโนโลยียุค 4.0 หรือภายในองค์กรได้

การบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในปัจจุบันเพื่อให้สอดคล้องกับขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา แนวปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ที่ได้มีข้อกำหนดให้มีกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจไปให้หน่วยงานระดับ ในการปฏิบัติงาน อันได้แก่โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาให้มากที่สุด โดยการบริหารส่วนกลางจะ ทำหน้าที่เพียงกำหนดนโยบาย การวางแผนการจัดสรรงบประมาณการกำหนดและประเมิน คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็น ประการสำคัญได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณและการเงิน 3) การบริหารบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป เพื่อส่งต่อการจัดการบริหารสถานศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในลำดับต่อไปจาก ความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของทักษะดิจิทัลของผู้บริหาร เนื่องจากในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนอยู่ในยุค 4.0 และปัญหาทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ทักษะดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เพื่อนำข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 176 คน จาก 176 โรงเรียนที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น มี ดังนี้ 1.เพศ แยกเป็นเพศชาย และเพศหญิง

2.ระดับการศึกษา แยกเป็น ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี

3.ประสบการณ์การทำงาน แยกเป็น น้อยกว่า 5 ปี,ระยะเวลา 5 – 10 ปี และ มากกว่า 10 ปี

ตัวแปรตาม คือ ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 ด้านดังนี้

- 1.ทักษะการพัฒนาการรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ทักษะการจัดการความรู้และประสบการณ์เพื่อการบริหารองค์กรดิจิทัล
3. ทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์กรดิจิทัล
4. ทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กรดิจิทัล

5. ทักษะการแก้ปัญหาด้านดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
6. ทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของสถานศึกษา

4. การระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาทักษะยุคดิจิทัลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะดิจิทัล โดยทักษะดิจิทัลเป็นหนึ่งในทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและเล็งเห็นในการพัฒนาในการต่อยอดจึงจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของทักษะดิจิทัล ความสำคัญ และองค์ประกอบของทักษะดิจิทัลที่ผู้บริหารโดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2560) ได้กล่าวถึง ทิศทางการพัฒนาประเทศไทยที่กำลังก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะยาวตามนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และแนวคิดประเทศไทย 4.0 กล่าวถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการใช้สารสนเทศของประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกท้องถิ่น อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจโดยใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและยกอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศการปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของรัฐบาล เป็นประเด็นนโยบายที่กระทรวงดิจิทัล เป็นหนึ่งในหกยุทธศาสตร์ของการขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ 20 ปีภายใต้วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยไปสู่ “ดิจิทัลไทยแลนด์” โดย Future Learn (2020) ได้จัดทำคู่มือทักษะด้านดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา ที่ต้องมี 6 ด้าน ทักษะพื้นฐานทางดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการจัดการข้อมูลและ เนื้อหา ทักษะการทำธุรกรรม ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะความรู้ด้านกฎหมาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ เกี่ยวกับทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

แบ่งเป็น

2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ข้อคำถามมีลักษณะแบบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)

การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่องทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เพื่อกำหนดตัวแปรในการวิจัย และใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

3. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจนเหมาะสมทั้งเนื้อหาสาระ การใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำและผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว โดยได้ข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย 1) ทักษะการพัฒนาการรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ 2) ทักษะการจัดการความรู้และประสบการณ์เพื่อการบริหารองค์กรดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ 3) ทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์กรดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ 4) ทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กรดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ 5) ทักษะการแก้ปัญหาด้านดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ข้อ 6) ทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของสถานศึกษาจำนวน 5 ข้อ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามก่อนและนำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของภาษา และพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา กับนิยามศัพท์เฉพาะ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ มีคุณสมบัติโดยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารการศึกษาหรือด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับปรุงภาษาให้ชัดเจนมีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง และข้อคำถามที่มีความหมายใกล้เคียงกันควรรวมเป็นข้อเดียวกัน และให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ นิยามเชิงปฏิบัติการโดยให้คะแนน ดังนี้ + 1 เห็นว่าข้อความนั้นสอดคล้องตาม นิยามเชิงปฏิบัติการที่ระบุไว้ 0 ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องตาม นิยามเชิงปฏิบัติการที่ระบุไว้และ -1 แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องตามนิยามเชิงปฏิบัติการที่ระบุไว้ ผลพบว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามเชิงปฏิบัติการ ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 จำนวนทั้งหมด 30 ข้อ

5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC และคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญไปจัดทำเป็นแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์ในโปรแกรม Google Form เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน ด้วยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยกำหนดความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.80 ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

5. ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 163 คนจากทั้งหมด 176 คน คิดเป็นร้อยละ 92.61 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 70.60 และเพศหญิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 87.7 และระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 และส่วนใหญ่มีมากกว่า 10 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 59.50 รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 และน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 จากแบบสอบถามผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม		ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	115	70.6
	หญิง	48	29.4
2. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	20	12.3
	สูงกว่าปริญญาตรี	143	87.7
3. ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	23	14.1
	ระหว่าง 5 – 10 ปี	43	26.4
	มากกว่า 10 ปี	97	59.5

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของสถานศึกษา	4.43	0.52	มาก
2. ทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กรดิจิทัล	4.30	0.47	มาก
3. ทักษะการแก้ปัญหาด้านดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	4.30	0.47	มาก
4. ทักษะการพัฒนาการรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.25	0.45	มาก
5. ทักษะการจัดการความรู้และประสบการณ์เพื่อการบริหารองค์กรดิจิทัล	4.24	0.46	มาก
6. ทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์กรดิจิทัล	4.20	0.49	มาก
โดยรวม	4.30	0.42	มาก

จากตารางที่ 2 ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของสถานศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43), ทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กรดิจิทัล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30), ทักษะการแก้ปัญหาด้าน

ดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30), ทักษะการพัฒนาการรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25), ทักษะการจัดการความรู้และประสบการณ์เพื่อการบริหารองค์การดิจิทัล(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24) และ ทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์การดิจิทัล(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในด้านทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของสถานศึกษา

1.ทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.มีจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยี	4.46	0.55	มาก
2.รู้เท่าทันเทคโนโลยี	4.44	0.60	มาก
3.ป้องกันและรู้จักวิธีรักษาความปลอดภัยบนโลกออนไลน์	4.42	0.58	มาก
4.นำเทคโนโลยีใช้ในทางที่ถูกต้อง	4.41	0.66	มาก
5.มีความรู้และรู้จักต่อยอดเทคโนโลยีในอนาคต	4.44	0.58	มาก
โดยรวม	4.43	0.52	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1.มีจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยี(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46), 2.รู้เท่าทันเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44), 3.มีความรู้และรู้จักต่อยอดเทคโนโลยีในอนาคต(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44), 4. ป้องกันและรู้จักวิธีรักษาความปลอดภัยบนโลกออนไลน์(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42) และ 5.นำเทคโนโลยีใช้ในทางที่ถูกต้อง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในด้านทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์การดิจิทัล

2.ทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์การดิจิทัล	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยใช้เทคโนโลยี	4.33	0.55	มาก
2.มีทักษะในการจัดการผู้คนและการสื่อสาร	4.23	0.64	มาก
3.มีการใช้เทคโนโลยีในการศึกษา	4.26	0.58	มาก
4.ใช้เทคโนโลยีในการจัดสร้าง การคิด ประสานงานร่วมกับผู้อื่น	4.33	0.56	มาก
5.สถานศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี	4.39	0.61	มาก
โดยรวม	4.31	0.73	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์การดิจิทัลโดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดย

เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39), การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยใช้เทคโนโลยี(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33) ,ใช้เทคโนโลยีในการจัดสร้าง การคิดประสานงานร่วมกับผู้อื่น(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33), มีการใช้เทคโนโลยีในการศึกษา(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26) มีทักษะในการจัดการผู้คนและการสื่อสาร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในด้านทักษะการแก้ปัญหาด้านดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3. ทักษะการแก้ปัญหาด้านดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.48	0.55	มาก
2.นำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการศึกษา	4.31	0.53	มาก
3.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.24	0.62	มาก
4.นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา	4.21	0.60	มาก
5.สามารถนำทักษะเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาตนได้	4.27	0.56	มาก
โดยรวม	4.30	0.47	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ด้านทักษะการแก้ปัญหาด้านดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48), นำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการศึกษา(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31), สามารถนำทักษะเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาตนได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27), ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24) และ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านทักษะการพัฒนาการรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.ทักษะการพัฒนาการรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยี	4.31	0.57	มาก
2.สามารถใช้ Software พื้นฐานได้	4.24	0.51	มาก
3.สามารถเข้าใจและต่อยอดการใช้งานได้	4.24	0.51	มาก
4.มีการเข้าใจทรัพยากรที่มีอยู่ในการใช้งานให้เหมาะสม	4.20	0.66	มาก
5.มีทัศนคติที่ดี	4.40	0.58	มาก
โดยรวม	4.25	0.45	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ด้านทักษะการพัฒนารู้อิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ มีทัศนคติที่ดี(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40), มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31), สามารถใช้ Software พื้นฐานได้(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24) สามารถเข้าใจและต่อยอดการใช้งานได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24) และ มีการเข้าใจทรัพยากรที่มีอยู่ในการใช้งานให้เหมาะสม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการจัดการความรู้และประสบการณ์เพื่อการบริหารองค์กรดิจิทัล

5.ทักษะการจัดการความรู้และประสบการณ์เพื่อการบริหาร องค์กรดิจิทัล	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยี	4.25	0.58	มาก
2.สามารถใช้ Software พื้นฐานได้	4.20	0.57	มาก
3.สามารถเข้าใจและต่อยอดการใช้งานได้	4.18	0.62	มาก
4.มีการเข้าใจทรัพยากรที่มีอยู่ในการใช้งานให้เหมาะสม	4.24	0.57	มาก
5.มีทัศนคติที่ดี	4.36	0.65	มาก
โดยรวม	4.24	0.46	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ด้านการจัดการความรู้และประสบการณ์เพื่อการบริหาร องค์กรดิจิทัลโดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ มีทัศนคติที่ดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36), มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยี(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25), มีการเข้าใจทรัพยากรที่มีอยู่ในการใช้งานให้เหมาะสม(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24), สามารถใช้ Software พื้นฐานได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25), และสามารถเข้าใจและต่อยอดการใช้งานได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18)

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์กรดิจิทัล

6. ทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์กรดิจิทัล	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยี	4.32	0.55	มาก
2.สามารถใช้ Software พื้นฐานได้	4.26	0.61	มาก
3.สามารถเข้าใจและต่อยอดการใช้งานได้	4.28	0.62	มาก
4.มีการเข้าใจทรัพยากรที่มีอยู่ในการใช้งานให้เหมาะสม	4.33	0.59	มาก
5.มีทัศนคติที่ดีและมองการณ์ไกล	4.31	0.64	มาก
โดยรวม	4.29	0.49	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ด้านทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์การดิจิทัล โดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ มีการเข้าใจทรัพยากรที่มีอยู่ในการใช้งานให้เหมาะสม(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33), ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32), มีทัศนคติที่ดีและมองการณ์ไกล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31), สามารถเข้าใจและต่อยอดการใช้งานได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28) และสามารถใช้ Software พื้นฐานได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26) ตามลำดับ

6. อภิปรายผล

การวิจัยทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะดิจิทัลให้มีความสอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลที่สอดคล้องต่อนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด เป็นการขับเคลื่อนการศึกษาโดยต้องอาศัยทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุศมาน หลีสันมะหมัด (2560 : 77- 87) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 พบว่า บุคลากรขาดความชำนาญ และประสบการณ์ในการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลการวิจัยเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านทักษะการพัฒนาการรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 อยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถใช้ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนในการสื่อสารที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล มีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีในการสื่อสารของบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ ทองมีศรี (2556) ได้ศึกษา ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ดังนั้น ทักษะดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งเครื่องมือที่ช่วยในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถ ประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

1.2 ด้านทักษะการจัดการความรู้และประสบการณ์เพื่อการบริหารองค์กรดิจิทัล พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 อยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับตัวเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมดิจิทัล สร้างวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมในสถานศึกษา สร้างสภาพแวดล้อมดิจิทัลที่เติบโตอย่างเหมาะสมในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมที่ทันสมัยร่วมกันใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2556) ได้กล่าวถึงทักษะดิจิทัล (Digital skill) หรือทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือการรู้ดิจิทัล (Digital literacy) เป็นทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มี อยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกันเป็นทีม หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์การดิจิทัล พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านทักษะการประเมินผลการดำเนินการองค์การดิจิทัล อยู่ในระดับมาก เพราะเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการคาดการณ์มองการณ์ไกล กำหนดแผนการบริหารงานด้านดิจิทัลเพื่อสร้างวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัลและกลยุทธ์ดิจิทัลในสถานศึกษา เปิดสร้างโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์และส่งเสริมการวางแผนอนาคตดิจิทัล สอดคล้องกับสำนักงานข้าราชการพลเรือน(2556) ได้กำหนดทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการ และบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) ความสามารถ (2) ความรู้ (3) ประสบการณ์ และ (4) คุณลักษณะซึ่งทักษะความสามารถ ด้าน การบริหารกลยุทธ์และการจัดการโครงการ (Strategic and Project Management) อันเป็น ความสามารถที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัลทั้งในมิติของการสร้าง/บริหารการ เปลี่ยนแปลง องค์กรเพื่อไปสู่องค์กรดิจิทัล

1.4 ด้านทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์การดิจิทัล พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านทักษะการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์การดิจิทัล อยู่ในระดับมาก เพราะเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการส่งเสริมผู้ร่วมงานให้มีความเข้าใจโลกดิจิทัล การเลือกใช้สื่อดิจิทัลที่เหมาะสม ใช้ระบบดิจิทัลในการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในสถานศึกษา มีทักษะทางเทคนิคเพื่อนำเทคโนโลยีมาช่วยแก้ไขปัญหา พัฒนาระบบการบริหารเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องโดยสอดคล้องกับ Quixy (2022) ได้ศึกษาข้อมูลของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารโรงเรียน จำเป็นต้องมีทักษะความเป็นผู้นำนวัตกรรมใหม่ การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล เป็นแบบอย่างผู้นำดิจิทัลแบบสมบูรณ์แบบมีอาชีพ

1.5 ด้านทักษะการแก้ปัญหาด้านดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านทักษะการแก้ปัญหาด้านดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก เพราะเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการส่งเสริมผู้ร่วมงานให้มีความเข้าใจโลกดิจิทัล การเลือกใช้สื่อดิจิทัลที่เหมาะสม ใช้ระบบดิจิทัลในการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในสถานศึกษา มีทักษะทางเทคนิคเพื่อนำเทคโนโลยีมาช่วยแก้ไขปัญหา ผสานเทคโนโลยีเข้ากับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ในกฎหมายดิจิทัล สร้างชุมชนออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันและในสถานศึกษา พัฒนาระบบการบริหารเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัย Ng, W. (2012) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการรู้ดิจิทัลไว้ในปี ค.ศ. 2012 เกี่ยวกับมิติทางพุทธิพิสัย (Cognitive Dimension) ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจทางปัญญา ความสามารถคิดกลยุทธ์ในการสืบค้น ประเมิน และสร้างวงจรของการจัดการสารสนเทศดิจิทัล และยังหมายถึงความสามารถในการประเมิน เลือกโปรแกรมซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ หรือการทำงานที่เฉพาะเจาะจงในมิตินี้ต้องการให้ ผู้ใช้งานเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรม และประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ทิศนา ขัมมณี (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะ ความรู้วิชาแกน คุณธรรมและคุณลักษณะ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางสังคม และทักษะทางเทคโนโลยี

5.2.1.6 ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของสถานศึกษา พบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้ดิจิทัลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการส่งเสริมผู้ร่วมงานให้มีความเข้าใจโลกดิจิทัล สอดคล้อง กับ ฮาเวิร์ด ยังส์ (2563) ผู้อำนวยการสายงานพัฒนานานาชาติ คณะครุศาสตร์ หลักสูตรการเป็นผู้นำ สถานศึกษาจาก Auckland University of

Technology (AUT) จากประเทศนิวซีแลนด์ได้แลกเปลี่ยนมุมมองกับ หน่วยงานการศึกษานิวซีแลนด์ หรือ Education New Zealand ได้แลกเปลี่ยนมุมมองใน เรื่องแนวคิดการในการนำทิศทางและบริหารสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียน ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงพร้อมสู่การใช้ชีวิตในยุคดิจิทัลนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้อง พึ่งพา แบ่งปัน และกระจายความเป็นผู้นำ เพื่อลดช่องว่างระหว่างผู้นำการคิดแบบอนาคตและผู้นำ

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

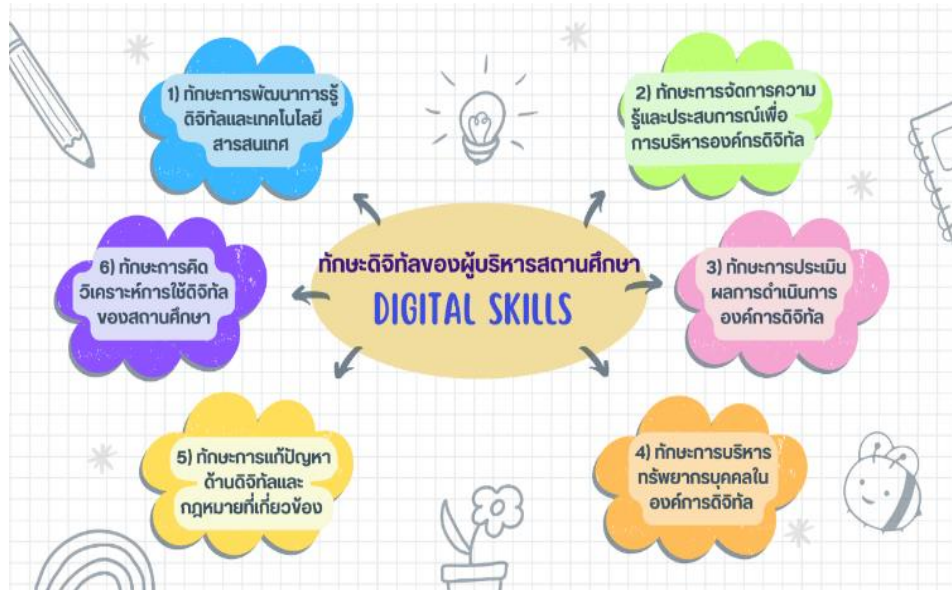
2.1 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ตามเพศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธินา พรหมขัยกิจ (2563) ได้ศึกษา ทักษะดิจิทัลในภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ผล การเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความ คิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก บุคลากรในองค์กรมีแผนพัฒนาตนเองที่สอดคล้องกับ นโยบาย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้บุคลากรได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาไปตามแผนการ พัฒนาตนเองในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรากร เจริญเชื้อ (2565) ได้ ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีภาวะผู้นำดิจิทัลไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อค้นพบจากการวิจัย

ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของรายด้าน จึงสามารถสรุปตามแผนภาพที่ 1 ดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 ข้อค้นพบจากการวิจัย

6. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2563 - 2565 (ออนไลน์). แหล่งที่มา www.obec.go.th/wp-content/uploads/2019/06/พรบ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ-2546.pdf. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2567.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบสองและประเมินภายนอกรอบสาม. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นภาเดช บุญเชิดชู. (2552). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ ทองมีศรี. (2556). ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ลักษณะงานของครู และแรงจูงใจในการทำงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.). (2560). แนวทางพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ เพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล. สืบค้นเมื่อ 6 มิถุนายน 2562, จาก https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/process_devskill_digital.pdf
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุศมาน หลีสันมะหมัด. (2560). สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

Future Learn. (2020). The complete guide to digital skills. Retrieved April 25, 2022, from www.futurelearn.com/info/blog/the-complete-guide-to-digital-skills.

Ng, W. (2012). Can we teach digital natives digital literacy? *Computers & Education*, 59(3), 1065-1078. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2012.04.016>.

Quixy. (2022). Top 9 skills a digital leader must have in 2022. Retrieved April 25, 2022, from www.quixy.com/blog/digital-leader-top-skills.